

Žízním.

Ukřižovaný na kříži trpí. Žízeň je jedním z největších mučení. Tímto zdánlivě bezvýznamným výrokiem nám Kristus ukazuje Boží touhu. Bůh po nás žízní. Žízníme my po Bohu? Každým skutkem lásky, který někomu nabídneme, hasíme Boží žízeň. Bůh je v nás a velmi po nás žízní. Svátý Augustin říkával: „Ty jsi byl uvnitř a já venku, a tam jsem tě hledal.“ Hledáme Boha všude kolem nás, ale on je v nás. Když se dokážeme ztišit, určitě najdeme Boha, protože v nás sídlí. Tento pátý výrok je darem touhy po Bohu.

Dokonáno jest.

Každý bude moci v okamžiku své smrti říci: „Dokonáno jest.“ A to ať se jedná o život takzvaně „úspěšný“, nebo život zdánlivě „zkažený“. (Nikdy nevíme, jestli byl život úspěchem nebo prohrou, to ví jen Bůh.) Život, který byl velmi neklidný, kdy člověk hledal Boha a přitom ho nehledal, život plný zmatků... Vše je dokonáno. Když se Don Bosco ptal Dominika Savia, který si hrál s míčem: „Co bys dělal, kdybys věděl, že za pár hodin zemřeš?“, dostal odpověď: „Hrál bych si dál.“ V jeho patnácti letech mu připadalo, že jeho život je naplněný. Některý život může skončit ve dvou letech, jiný, jako u mé matky, v devadesáti...

Církev stejně jako francouzský stát připouští, aby se nemocnému na konci života podal morfin, který ulehčí jeho utrpení. Každá lidská bytost musí být proti nesnesitelnému a nesmyslnému prodlužování léčby. Nejde tu o nastolení práva asistovat

smrti pacientů, protože skutečný problém je jinde: skandální je, jak naši nemocní a staří lidé umírají v nemocnicích. V našich nemocnicích každoročně zemře pět set tisíc lidí! Hodně starých lidí trpí samo a rodina se od nich odvrátí. Problémem Francie není otázka mravnosti eutanazie, ale samota těch, kteří umírají špatně a většinou v nemocnicích. Mělo by se častěji debatovat a uvažovat o tom, jak žít až do konce s těmi, které máme rádi. Měl jsem to štěstí, že jsem mohl požehnat své matce v jejích posledních chvílích. Celá rodina byla kolem ní několik hodin poté, co se připojila k Pánu. Kolem umírajícího Krista byla jeho matka a ženy. Muži se stáhli, kromě Jana. Pro křesťana, pro věřícího, by se smrt a život měly v něčem podobat, abychom je mohli označovat za „oslnující“, jak navrhuje Christian Bobin.

Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.

Všechno mu odevzdat: naše úspěchy i nezdar. Utrpení, radost... Ať už kveteme zdravím, nebo jsme nemocní, utrpení či plní nenávisti, zášti, žárlivosti, odevzdejme mu to. Poslední Kristova slova se zvláštním způsobem podobají těm, která vyřkl Jan Pavel II. ve svém pokoji ve Vatikánu několik dní před smrtí. Byly u něj dvě děti. Oknem vypustil dvě holubice. Chtěl mluvit, ale z jeho rtů vyšel jen výkřik. Výkřik bolesti a opuštěnosti. Už neměl slova. Ale tento výkřik Kristovy bolesti se o Velikonocích promění v provolání vítězství. Sedmý výrok Kristův je darem odevzdanosti.

Guy Gilbert – *Bud'te světlem!*

Prameny, odkazy

Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Marka; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti. Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

Květná neděle – cyklus B

1. dubna 2012

²²Přivedli ho na místo, kterému se říkalo Golgota, což znamená v překladu Lebka. ²³Dávali mu víno s přimíchanou myrhou, ale on ho nepřijal. ²⁴Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty: losováním o nich rozhodli, co si kdo má vzít. ²⁵Bylo devět hodin dopoledne, když ho ukřižovali. ²⁶Jeho provinění hlásal nápis: „Židovský král.“ ²⁷Zároveň s ním ukřižovali další dva zločince, jednoho po pravici, druhého po levici. ²⁸Tak se splnil výrok Písma: „Byl počítán mezi zločince.“ ²⁹Ti, kdo přecházeli okolo, potupně proti němu mluvili, potřásali hlavou a říkali: „Hledme, chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět! ³⁰Zachraň sám sebe a sestup z kříže!“ ³¹Stejně tak se mu mezi sebou posmívali i velekněží a učitelé Zákona a říkali: „Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. ³²Mesiáš, izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, abychom to viděli a uvěřili!“ Tupili ho i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni. ³³Když bylo dvanáct hodin, nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne. ³⁴Ve tři hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eloi, Eloi, lema sabachthani?“ To je v překladu: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ ³⁵Když to uslyšeli někteří z těch, kdo stáli kolem, řekli: „Hled'te, volá Eliáše!“ ³⁶Jeden z nich odběhl, namočil houbu do octa, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít; říkal přitom: „Počkejte, chceme vidět, zdali ho Eliáš přijde sejmout!“ ³⁷Ježíš však vydal mocný hlas a vydechl naposled. ³⁸Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů. ³⁹Když setník, který stál při tom naproti němu, uviděl, že tak vydechl naposled, prohlásil: „Tento člověk byl opravdu syn Boží!“

Mk 15,22–39

Úvod k meditaci

„Zachraň sám sebe a sestup z kříže“ – říkájí lidé okolo nás. Jan Pavel II., když byl na pokraji sil a ptali se ho jestli odstoupí, odpověděl: „Z kříže se nesestupuje.“ Jan Pavel II. ukazuje světu, že služba papeže je více než efektivní řízení a vedení církve, je to výzva k utrpení, výzva k následování Krista. Podobně to může být i v našem životě. Snaha zachránit se je hluboko v každém člověku.

Další texty v týdnu

Po: Iz 42,1-7; Jan 12,1-11

Út: Iz 49,1-6; Jan 13,21-33.36-38

St: Iz 50,4-9a; Mt 26,14-25

Čt: Ex 12,1-8.11-14; 1 Kor 11,23-26; Jan 13,1-15

Pá: Iz 52,13-53,12; Žid 4,14-16; 5,7-9; Jan 18,1-19,42

So: Řím 6,3-11; Mk 16,1-7

**T ý d e n
s B o ž í m
s l o v e m**

1. čtení:

Iz 50,4-7

2. čtení:

Flp 2,6-11

Evangelium:

Mk 14,1

-15,47

Srovnání:

Mt 9,27

Mt 20,30-31

Mt 10,6

Mt 8,13; 9,22

Mt 17,18

Jan 4,52-53

Mk 7,31

Mt 5,1

Mt 4,24; 8,16

Mt 14,35

Mt 11,5

Mk 8,1-10

Mt 14,14-21

Mt 9,36

Žl 78,19

Lk 9,13-17

Lk 6,9-13

Kdo chce zachránit svůj život, stane se obětí sobectví, které v nás ničí Boží obraz. Neznáme Boha a chtěli bychom, aby byl jako my, namísto abychom my byli jako on. Ježíš ztrácí sebe za nás ztracené, zachraňuje život svůj i náš.

Výklad biblického textu

Pašijové události patří nesporně k nejstarším tradicím, které měli evangelisté po ruce při sestavování svých evangelií. Vlastně k nim celé evangelijní vyprávění směřuje. Je možné stanovit některé jejich zásadní charakteristiky. V první řadě je dobré si všimnout, že v žádné jiné části evangelia nevystupuje tolik do popředí děje Ježíšova důstojnost. Musíme však dodat, že v žádné části evangelia není tento Ježíšův nárok na důstojnost předmětem tak rázného odmítnutí. Dále můžeme v pašijových událostech pozorovat, že představují Ježíše, jak přijímá Boží vůli v její tajemnosti a jisté „tvrdošti“ a jak se osvědčuje skrze svou poslušnost jako Syn vůči svému Otci. Nakonec pak pašijové události popisují završení Ježíšova obětování se pro lidstvo skrze darování vlastního života. Všechno, čím se vyznačoval Ježíšův život, dosahuje v pašijových událostech svého završení. Ježíš totiž sdílí lidský úděl, plní tak vůli svého Otce a zcela se zasazuje ve prospěch lidstva.

Bible používá paralelu mezi prvním Adamem a posledním Adamem (Kristem) – např. srov. 1Kor 15,22 – pro svoje spojení s Adamem všichni propadli smrti, pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu. Tyto podobnosti můžeme vidět i v časových údajích Adamova zrození a Kristovy smrti.

v. 24: *rozdělili si jeho šaty* – Adam po svém hříchu přikryl svou nahotu fíkovými listy. Bůh mu je nahradil koženým oděvem. Přislíbil, že mu dá jednou šaty Syna, který nám je zanechává lidem jako dědictví, když sám zůstal nahý. Jeho nahota nás obléká do slávy synů.

v. 25: *Bylo devět hodin dopoledne* – Časový údaj znamenal v hebrejském myšlení rozpětí mezi naší 9. a 12. hodinou. Byla to doba hlavní oběti v jeruzalémském chrámu. To je ráno šestého dne, kdy byl stvořen Adam, syn Boží.

v. 33: *Když bylo dvanáct hodin, nastala po celém kraji tma až do tří odpoledne* – V poledne je Adam intronizován za krále kosmu. Ale hřích ho zahnal do temnoty. Den se stával stále hlubší temnotou. Odpoledne po pádu do hříchu přišel Bůh hledat Adama a řekl mu: „Kde jsi?“

v. 34: *mocným hlasem* – Bůh nemůže neslyšet křik utlačovaného (Ex 2,23n). Kristova slova jsou začátek Žalmu 22, kde se mluví o spravedlivém, kterého zaplavuje zlo světa. Jeho utrpení přináší všem spravedlnost a Boží království. Je to hymnus, který přechází z úplné beznaděje k úplné chvále.

v. 37: *vydal mocný hlas* – Je to vítězný pokřik nad porážkou nepřítele, hříchu a smrti. Je to mocné ohlášení lásky Boha.

vydechl naposled – Ježíš vydechuje na celý svět Boží dech. Když Ježíš odevzdal svůj život, zachránil ho pro všechny lidi.

v. 38: *chrámová opona* – oddělovala svatyni od velesvatyně, kde se uchovávala archa. Roztrhnutí znamená zboření chrámu. S Ježíšovou smrtí padá jakékoliv oddělení Boha a člověka, neexistuje žádná opona, která by je rozdělovala.

v půli odshora až dolů – Je roztržena Bohem (shora).

K tématu

SEDM POSLEDNÍCH VÝROKŮ KRISTA

Od bolestného výkřiku k provolání vítězství

Otče, odpusť jim. Vždyť nevědí, co činí.

Tohle říkal Kristus, když mu zatloukali hřebíky do nohou a rukou. Tenhle výrok mě bere u srdce. Pán neřekl: „Já jim odpouštím.“ Proč? Protože v tom je Kristovo lidství! Bili ho a mučili různými nástroji, které mu rvaly maso z těla. Nemohl říct: „Odpouštím jim.“ Požádal však svého Otce, aby jim odpustil. A omlouval je: „Vždyť nevědí, co činí.“

Když se setkám s lidmi, kteří mi říkají: „Tomu pacholkovi, tomu neřádkovi, tomu hnusákovi nemůžu odpustit!“, odpovídám jim, že jejich zášť chápu; pak jim navrhuju, aby poprosili Boha, aby odpustil místo nich. Slyšel jsem následně úžasné reakce od těch, kteří poprosili Boha, aby odpustil za ně. Ježíš nám dal jistotu odpuštění. Jsme katolíci, chodíme na mši a říkáme: „Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.“ Odríkáváme to na každé mši, ale uvést to do života, to je něco jiného. V tom spočívá síla svátosti smíření. Pokud mám před sebou kajícího nebo kajícího, říkám jim, že jim odpouštím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Odcházejí lehčí jako vánek a bílí jako holubičky. Taková je síla odpuštění.

Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.

Kolik lidí už mi říkalo, že je tato věta neuvěřitelná a nepravděpodobná! Kristus se obrací na zloducha, který je ukřižován vedle něj, představitele tehdejší lůzy, jestli tomu tak chcete říkat. Ten požádá o odpuštění a jde do ráje. To je ve zkratce podstata křesťanství. Pán na nás čeká každý den, až do poslední chvíle, a pokud se upřímně kajeme, získáme odpuštění. To je velký zázrak Boží-

ho milosrdenství. To je mysterium posledního kontaktu, který vede ke spáse. Znamená to, že nic není nikdy ztraceno, že nikdo není nenapravitelný. Nikdo není ztracený. Tento druhý Kristův výrok je darem milosrdenství.

Ženo, hle, tvůj syn. Jane, hle, tvá matka.

Třetím výrokiem Kristovým je věnování Marie světu. Marie je matka církve. Dává život, vychovává, utěšuje. Není rovna Bohu, ale je nejdokonalejší ze všech stvoření. Muslimové o ní v Koránu říkají, že je největší ženou světa. V chrámech se nejvíc vyskytuje právě její zobrazení! Zjevila se mnoha lidem. Je matkou darovanou církvi.

Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?

Po pěti a půl hodinách agonie si řekl, že tentokrát je všechno ztraceno, že ho Otec opustil. Právě v této fázi můžeme vnímat Kristovo neobyčejné lidství. Je to člověk a trpí s každou lidskou bytostí. Ti, kteří leží v nemocnicích, jsou těžce nemocní a myslí si, že zemřou, se také často cítí opuštění.

Volal jsem jedné ženě, o kterou se starali na oddělení paliativní péče. Říkala mi, že ji Pán opustil. Jenže ve skutečnosti na ni zapomněli její blízcí, nikoli Bůh. Řekl jsem jí to. Neměli bychom opouštět ty, kteří cítí, že umírají. Zůstaňme v jejich blízkosti. Kříž je znamením křesťanů. Míří ke vzkříšení. Kristus trpěl přede mnou. Když víme tohle, víme všechno. Kolikrát si v zoufalé situaci někdo řekl: „Myslí na mě hodně lidí a Bůh je tady, cítím to.“ Když píšu tyto řádky, myslím na rukojmí, kteří tráví v zajetí měsíce a někdy i roky, každý den mají pocit, že zemřou, že je můžou kdykoli zabít...

Tento čtvrtý výrok je darem soucitu.